

แนวทางการจัดทำแผน ประกอบการประชุมภาคประสบการณ์

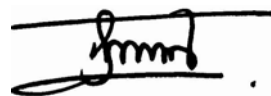
สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

ตามที่กระทรวงศึกษาธิการ มีนโยบายมุ่งเน้นการสร้างโอกาสในการศึกษาอย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกัน โดยใช้กลไกของการเทียบระดับการศึกษาในการยกระดับการศึกษาของประชาชน ด้วยการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้นำความรู้และประสบการณ์ที่เกิดจากการเรียนรู้ด้วยตนเองตามความสนใจ ศักยภาพ ความพร้อม โอกาสการเรียนรู้จากผู้รู้ หรือแหล่งความรู้ต่างๆ และประสบการณ์ที่เกิดจากการทำงาน การประกอบอาชีพ มาใช้ในการประเมินเทียบระดับเพื่อให้ได้รับวุฒิการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งเป็นวุฒิการศึกษาในระดับสูงสุดของการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นการดำเนินงานที่ให้คุณค่าและความสำคัญของความรู้และประสบการณ์ของบุคคลที่มีการสั่งสมมาอย่างต่อเนื่อง

ในการดำเนินการประเมินเทียบระดับศึกษาในระดับสูงสุดของการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน และเป็นที่ยอมรับของสังคมโดยทั่วไป นั้น ผู้เข้าเทียบระดับการศึกษาในระดับสูงสุดของการศึกษาขั้นพื้นฐาน จะต้องเข้ารับการประเมินทั้งภาคทฤษฎี และภาคประสบการณ์ ซึ่งจะมีครูที่ปรึกษาให้คำแนะนำและมีบทบาทสำคัญในการผลักดัน ช่วยเหลือผู้เข้าเทียบระดับการศึกษาในระดับสูงสุดของการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้สามารถนำเสนอความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ให้สอดคล้องตรงประเด็นกับมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ ที่กำหนดในแต่ละวิชา และเพื่อเป็นการส่งเสริมการดำเนินงานดังกล่าว สำนักงาน กศน. จึงได้จัดทำแนวทางการจัดทำแฟ้มประกอบการประเมินภาคประสบการณ์ โดยมีขอบข่ายเนื้อหาสาระที่ครอบคลุมมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ ในแต่ละวิชา

สำนักงาน กศน. ขอขอบคุณผู้มีส่วนร่วมในการจัดทำเอกสารเล่มนี้ไว้ ณ โอกาสนี้ และหวังว่าเอกสารเล่มนี้จะเป็นประโยชน์แก่ครูที่ปรึกษา ผู้เข้าเทียบระดับการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการเทียบระดับการศึกษาในระดับสูงสุดของการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย)

(นายประเสริฐ บุญเรือง)

เลขาธิการ กศน.

๕ กันยายน ๒๕๕๖

สารบัญ

หน้า

คำนำ

สารบัญ

การประเมินภาคประสบการณ์การเทียบระดับการศึกษาในระดับสูงสุดของการศึกษาขั้นพื้นฐาน 1

แฟ้มประกอบการประเมินภาคประสบการณ์

ปก 5

คำนำ 6

สารบัญ 7

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐาน 8

ตอนที่ 2 ประมวลผลการปฏิบัติงานและประสบการณ์ 10

ตอนที่ 3 บทสรุปและข้อคิดเห็น 25

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม 26

คณะผู้จัดทำ 27

การประเมินภาคประสบการณ์

การเทียบระดับการศึกษาในระดับสูงสุดของการศึกษาขั้นพื้นฐาน

แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินภาคประสบการณ์ เป็นแนวคิดของการยอมรับความรู้และประสบการณ์ที่มีมาก่อนการขอเข้าเทียบระดับการศึกษาในระดับสูงสุดของการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของผู้เรียนหรือผู้เข้าเทียบระดับการศึกษา (Recognition of prior learning) ซึ่งเกิดจากการทำงาน การประกอบอาชีพ การดำเนินชีวิตโดยทั่วไป การสืบสานความรู้ ความชำนาญที่เกิดจากการเรียนรู้ธุรกิจของครอบครัว หรือการกล่อมเกลாதงสังคม องค์ความรู้เหล่านี้ถูกระดมมาโดยตลอด บทบาทของนักการศึกษา คือ การถอดองค์ความรู้ของบุคคลเหล่านี้และเชื่อมโยงสู่ศาสตร์ทางวิชาการในสาขาต่างๆ และในบทบาทของผู้ประเมิน จะต้องประเมินองค์ความรู้ของบุคคลดังกล่าวข้างต้นให้เชื่อมโยงกับมาตรฐานและตัวชี้วัดในสาขาวิชาที่ผู้เข้าเทียบระดับการศึกษาขอประเมิน ดังนั้น การประเมินภาคประสบการณ์ จึงต้องใช้การประเมินตามสภาพจริง (Authentic assessment) โดยให้ผู้เข้าเทียบระดับการศึกษาแสดงความรู้ ความสามารถ ทักษะ ความชำนาญ ผ่านการปฏิบัติงาน การนำเสนอเอกสารหลักฐาน การบรรยายหรือการสัมภาษณ์ ซึ่งต้องใช้วิธีการประเมินหลากหลายวิธีประกอบกัน เพื่อให้สามารถสืบค้นความรู้ ความสามารถ ทักษะความชำนาญของผู้เข้าเทียบระดับการศึกษาได้ตรงตามสภาพความเป็นจริง

การเทียบระดับการศึกษาในระดับสูงสุดของการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีวิชาที่ต้องประเมินภาคประสบการณ์ 7 วิชา การประเมินทั้ง 7 รายวิชา จะประเมินตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้ของแต่ละวิชา ใน 2 ด้าน คือ ด้านทักษะความชำนาญ (Skill) และด้านการบริหารจัดการ (Management) มีวิธีการประเมิน 3 วิธี คือ ประเมินจากการปฏิบัติ การจัดทำแฟ้มหรือโครงการ และการสัมภาษณ์ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

วิชาที่ประเมินทั้งด้านทักษะความชำนาญ (Skill) และด้านการบริหารจัดการ (Management) มี 3 วิชา

- ◆ การบริหารธุรกิจ SMEs
- ◆ การบริหารจัดการชุมชน
- ◆ การจัดการอาหารเพื่อครอบครัวและชุมชน

วิชาที่ประเมินเฉพาะด้านทักษะความชำนาญ (Skill) มี 4 วิชา

- ◆ ประชาธิปไตย
- ◆ การวิจัยชุมชน
- ◆ การใช้คอมพิวเตอร์
- ◆ การสนทนาภาษาอังกฤษหรือภาษาจีน

สำหรับวิธีการประเมิน แต่ละวิชาวิธีการประเมินที่แตกต่างกัน แบ่งเป็นกลุ่ม ดังนี้

วิชาที่ประเมินเฉพาะปฏิบัติ มี 1 วิชา

- ◆ การใช้คอมพิวเตอร์

วิชาที่ประเมินโดยสัมภาษณ์ มี 1 วิชา

- ◆ การสนทนาภาษาอังกฤษหรือภาษาจีน

วิชาที่ประเมินโดยแฟ้มหรือโครงการและสัมภาษณ์ มี 3 วิชา

- ◆ การบริหารธุรกิจ SMEs
- ◆ ระบอบประชาธิปไตย
- ◆ การบริหารจัดการชุมชน

วิชาที่ประเมินโดยการปฏิบัติ แฟ้มหรือโครงการและสัมภาษณ์ มี 2 วิชา

- ◆ การวิจัยชุมชน
- ◆ การจัดการอาหารเพื่อครอบครัวและชุมชน

กล่าวโดยสรุป การประเมินภาคประสบการณ์ ต้องประเมินตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่กำหนดในแต่ละวิชา และต้องเชื่อมโยงให้ครอบคลุมทั้งด้านทักษะความชำนาญและด้านการบริหารจัดการ ซึ่งจะต้องประเมินควบคู่กันไป ระหว่างมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ กับด้านทักษะความชำนาญและด้านการบริหารจัดการ ตามกรอบการประเมินภาคประสบการณ์

กรอบการประเมินภาคประสบการณ์

การประเมินเทียบระดับการศึกษาในระดับสูงสุดของการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีกรอบการประเมินภาคประสบการณ์ ดังนี้

วิชา	ภาคประสบการณ์						
	ด้านทักษะความชำนาญ				ด้านบริหารจัดการ		
	ปฏิบัติ	ทำแฟ้ม	สัมภาษณ์	ร้อยละ	ทำแฟ้ม	สัมภาษณ์	ร้อยละ
1. การใช้คอมพิวเตอร์	✓	-	-	30	-	-	-
2. การบริหารธุรกิจ SMEs	-	✓	✓	15	✓	✓	15
3. ระบอบประชาธิปไตย	-	✓	✓	30	-	-	-
4. การบริหารจัดการชุมชน	-	✓	✓	15	✓	✓	15
5. การสนทนาภาษาอังกฤษหรือภาษาจีน	-	-	✓	30	-	-	-
6. การวิจัยชุมชน	✓ (ทำวิจัยชุมชน)	✓ (รายงานวิจัย)	✓ (นำเสนอผลงานวิจัย)	30	-	-	-
7. การจัดการอาหารเพื่อครอบครัวและชุมชน	✓ ถนอมอาหาร	✓	✓	15	✓	✓	15

การประเมินปฏิบัติ

การประเมินปฏิบัติ มี 2 วิชา ซึ่งมีรายละเอียดการประเมินแต่ละวิชา คือ

1. วิชาการใช้คอมพิวเตอร์ มีการประเมินภาคประสบการณ์ด้านทักษะความชำนาญ โดยให้ผู้เข้าเทียบระดับการศึกษา ปฏิบัติงานด้วยคอมพิวเตอร์ตามคำสั่ง ดังนี้

1.1 โปรแกรมสำเร็จรูป Word เช่น การเปิดไฟล์ การบันทึกไฟล์ การพิมพ์ การเปลี่ยนตัวอักษร การแทรกรูปภาพ การทำแผนภูมิ ฯลฯ ได้ตั้งแต่ 11 คำสั่งขึ้นไป

1.2 โปรแกรมสำเร็จรูป Excel เช่น การเปิดไฟล์ การบันทึกไฟล์ การกำหนดหน้ากระดาษ การแทรกรูป การเปลี่ยนตัวอักษร การเพิ่มเซลล์ การกำหนดสีเส้น การใส่หมายเลขหน้า ฯลฯ ได้ตั้งแต่ 11 คำสั่งขึ้นไป

- 1.3 โปรแกรมสำเร็จรูป Power Point เช่น การสร้างเอกสารใหม่ การแทรกรูปภาพ การกำหนดภาพเคลื่อนไหวของวัตถุ การนำเสนอภาพนิ่ง การสร้างพื้นหลัง ฯลฯ ได้ตั้งแต่ 11 คำสั่งขึ้นไป
- 1.4 ค้นหาข้อมูลจาก Internet และใช้ Facebook ได้ตั้งแต่ 11 คำสั่งขึ้นไป
- 1.5 การรับ-ส่ง E-mail และส่งจดหมายแนบไฟล์ ดาวน์โหลดข้อมูลได้ตั้งแต่ 9 คำสั่งขึ้นไป

2. วิชาการสนทนาภาษาอังกฤษหรือภาษาจีน มีการประเมินภาคประสบการณ์ด้านทักษะความชำนาญด้วยการสัมภาษณ์ โดยผู้ประเมินและผู้เข้าเทียบระดับการศึกษาสนทนาตามรายการต่างๆ ข้างล่างนี้เป็นภาษาอังกฤษหรือภาษาจีน

- 2.1 การทักทายและตอบรับการทักทาย
- 2.2 การแนะนำตนเองและผู้อื่น
- 2.3 การสนทนาในสถานการณ์ต่างๆ ได้แก่
 - 2.3.1) การแนะนำทิศทางต่างๆ
 - 2.3.2) การขอความช่วยเหลือ
- 2.4 การแนะนำสินค้า บริการ แหล่งท่องเที่ยว สถานที่สำคัญ ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีของชุมชนและประเทศ
 - 2.4.1) การสอบถามความต้องการซื้อสินค้า หรือราคาสินค้า
 - 2.4.2) การเข้าพักในโรงแรม

สำหรับวิชาที่ต้องดำเนินการจัดทำแฟ้มประกอบการประเมินภาคประสบการณ์ ผู้เข้าเทียบระดับการศึกษาจะต้องรวบรวมข้อมูล องค์ความรู้ ประสบการณ์ เอกสารหลักฐานร่องรอยที่มีอยู่ประกอบการเขียนอธิบายตามประเด็นในแต่ละวิชาที่กำหนดไว้ในตัวอย่างการจัดทำแฟ้มประกอบการประเมินภาคประสบการณ์ ตอนที่ 2 ประมวลผลการปฏิบัติงานและประสบการณ์ ซึ่งมีวิชาที่จะต้องจัดทำแฟ้มประกอบการประเมินภาคประสบการณ์ ดังนี้

การประเมินแฟ้มและสัมภาษณ์

1. วิชาการบอบประชาธิปไตย มีการประเมินภาคประสบการณ์ด้านทักษะความชำนาญ โดยให้ผู้เข้าเทียบระดับการศึกษาจัดทำแฟ้มประกอบการประเมินภาคประสบการณ์ ซึ่งผู้ประเมินจะดูข้อมูลจากแฟ้มประกอบการประเมินภาคประสบการณ์ เพื่อใช้ในการสัมภาษณ์ผู้เข้าเทียบระดับการศึกษา

2. วิชาการบริหารธุรกิจ SMEs และ 3. วิชาการบริหารจัดการชุมชน มีการประเมินภาคประสบการณ์ด้านทักษะความชำนาญ และด้านบริหารจัดการ โดยให้ผู้เข้าเทียบระดับการศึกษาจัดทำแฟ้มประกอบการประเมินภาคประสบการณ์ ซึ่งผู้ประเมินจะดูข้อมูลจากแฟ้มประกอบการประเมินภาคประสบการณ์ เพื่อใช้ในการสัมภาษณ์ผู้เข้าเทียบระดับการศึกษา

การประเมินปฏิบัติ จัดทำแฟ้มหรือโครงการและสัมภาษณ์

1. วิชาการวิจัยชุมชน การประเมินในส่วนนี้ ผู้เข้าเทียบระดับการศึกษาต้องนำเสนอผลงานการปฏิบัติการวิจัยชุมชนที่มีการดำเนินงานมาแล้วในชุมชน หรือสังคมที่ตนเองทำงาน หากยังมิได้ดำเนินการ ผู้เข้าเทียบระดับการศึกษาต้องดำเนินการวิจัยให้แล้วเสร็จก่อนจึงจะขอเข้ารับการประเมินในวิชานี้ได้ จากนั้น ผู้เข้าเทียบระดับการศึกษาต้องนำเรื่องที่วิจัยในชุมชน หรือสังคม มานำเสนอและเผยแพร่สู่สาธารณชนในวงกว้าง

2. **วิชาการจัดการอาหารเพื่อครอบครัว และชุมชน** เป็นอีกวิชาหนึ่งที่ผู้เข้าเทียบระดับการศึกษาต้องนำเสนอผลการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการถนอมอาหาร ซึ่งเรื่องนี้ให้ความสำคัญต่อความสามารถ ทักษะและความชำนาญของผู้เข้าเทียบระดับการศึกษาที่ต้องแปรรูปผลิตผลทางการเกษตรเป็นอาหารแปรรูปได้ดี มีคุณภาพในระดับที่แสดงหรือจำหน่ายได้ และจะต้องนำเสนอให้เห็นถึงแนวโน้มที่จะนำสู่การประกอบอาชีพในเรื่องนี้และสอดคล้องกับการนำองค์ความรู้ในวิชาการบริหารจัดการธุรกิจ SMEs มาทำแผนธุรกิจในการแปรรูปอาหาร

ทั้งสองวิชานี้ สถานศึกษาควรจัดให้มีเวทีในการเสนอผลงาน มีการวิพากษ์ผลงานอย่างกว้างขวาง และคัดเลือกสู่การนำเสนอในเวทีระดับจังหวัด ภาค และระดับประเทศต่อไป

แฟ้มประกอบการประเมินภาคประสบการณ์
การเทียบระดับการศึกษาในระดับสูงสุดของการศึกษาขั้นพื้นฐาน
(ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย)
ครั้งที่..... ปีการศึกษา.....

ชื่อ..... นามสกุล.....
รหัสประจำตัวผู้เข้าเทียบระดับการศึกษา
เขตบริการ อำเภอ.....

ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเขต/อำเภอ.....
สำนักงาน กศน. กทม./จังหวัด.....
สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้เข้าเทียบระดับการศึกษา
(.....)
วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....

หมายเหตุ การเขียนคำนำควรบอกวัตถุประสงค์ และขอขบข่ายเนื้อหาในการจัดทำแฟ้มประกอบการประเมินภาคประสบการณ์ว่าจัดทำขึ้นเพื่ออะไร มีเนื้อหาสาระประกอบด้วยอะไรบ้าง และประโยชน์ที่ได้รับหรือเกิดขึ้นจากการจัดทำแฟ้มประกอบการประเมินภาคประสบการณ์ ตลอดจนเรื่องอื่นๆ เช่น ความเพียรพยายามในการรวบรวมข้อมูล หรือผู้ให้การส่งเสริม สนับสนุน เป็นต้น

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐาน	
1.1 ข้อมูลส่วนตัว	
1.2 ประวัติส่วนตัว	
ฯลฯ	
ตอนที่ 2 ประมวลผลการปฏิบัติงานและประสบการณ์	
1. วิชาการบริหารธุรกิจ SMEs	
2. วิชาการบอบประชาธิปไตย	
3. วิชาการบริหารจัดการชุมชน	
4. วิชาการวิจัยชุมชน	
5. วิชาการจัดการอาหารเพื่อครอบครัว และชุมชน	
ตอนที่ 3 บทสรุปและข้อคิดเห็น	

ตอนที่ 2 ประมวลผลการปฏิบัติงานและประสบการณ์

1. วิชาการบริหารธุรกิจ SMEs

ให้ผู้เข้าเทียบระดับการศึกษาในระดับสูงสุดของการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขียนบรรยายประสบการณ์การทำงานของตนเองเกี่ยวกับการบริหารธุรกิจ SMEs ตามประเด็นต่อไปนี้

ข้อ 1 ให้เขียนขั้นตอนการประกอบอาชีพปัจจุบันของท่านตามกลุ่มอาชีพที่จำแนกไว้ 3 กลุ่ม ด้านล่าง และต้องสะท้อนให้เห็นว่าได้นำคุณธรรมด้านความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสาธารณะ มีระเบียบวินัย ไปใช้ในการประกอบอาชีพ จนทำให้เกิดผลลัพธ์จากการบริหารจัดการ

กลุ่มที่ 1 ผู้ประกอบอาชีพธุรกิจ SMEs

ให้ท่านเขียนขั้นตอนการดำเนินงานการจัดการด้านการผลิต และการตลาดโดยระบุการเลือกใช้เทคโนโลยี และเทคโนโลยีสารสนเทศในการผลิต การบริโภค การตลาด

กลุ่มที่ 2 ผู้ประกอบอาชีพอิสระ หมายถึง อาชีพทุกประเภทที่ผู้ประกอบการดำเนินการด้วยตนเองแต่เพียงผู้เดียวหรือเป็นกลุ่ม เป็นอาชีพที่ไม่ต้องใช้คนจำนวนมาก แต่หากมีความจำเป็นอาจมีการจ้างคนอื่นมาช่วยงานได้ โดยเจ้าของกิจการเป็นผู้ลงทุนและจำหน่ายเอง คิดและตัดสินใจด้วยตนเองทุกเรื่อง เช่น เกษตรกร ค้าขาย ผู้ที่เป็นเจ้าของกิจการขนาดเล็ก และอื่นๆ

ให้ท่านเขียนขั้นตอนการดำเนินงานการจัดการด้านการผลิตและการตลาด โดยระบุการเลือกใช้เทคโนโลยี และเทคโนโลยีสารสนเทศในการผลิต การบริโภค และการตลาด

กลุ่มที่ 3 ผู้ประกอบอาชีพลูกจ้างหรือรับจ้าง หมายถึง อาชีพที่มีผู้อื่นเป็นเจ้าของกิจการ โดยตนเองเป็นผู้รับจ้างทำงานให้และได้รับค่าตอบแทนเป็นค่าจ้าง หรือเงินเดือน เช่น ลูกจ้างภาครัฐ และลูกจ้างภาคเอกชน

ให้ท่านเขียนขั้นตอนการดำเนินงานการจัดการด้านการผลิต และการตลาด โดยระบุการเลือกใช้เทคโนโลยี และเทคโนโลยีสารสนเทศในการผลิต การบริโภค และการตลาด

พร้อมประมวลภาพกิจกรรมประสบการณ์ต่างๆ หรือหลักฐานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี) และเขียนคำอธิบายประกอบได้ภาพว่าเป็นกิจกรรมเรื่องอะไร ไปทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ ใครมีส่วนร่วมบ้าง ประโยชน์ที่ได้รับ และรายละเอียดอื่นๆ

ข้อ 2 ให้นำหลักการบริหารธุรกิจ SMEs มาประยุกต์ใช้ในการเขียนแผนพัฒนาอาชีพให้สอดคล้องกับอาชีพของตนเอง ตามกลุ่มที่ท่านเขียนในข้อ 1 โดย

กลุ่มที่ 1 ผู้ประกอบอาชีพธุรกิจ SMEs ใช้องค์ประกอบต่อไปนี้

1. ประวัติย่อของธุรกิจ SMEs
2. การวิเคราะห์สถานการณ์ธุรกิจ
3. วัตถุประสงค์ และเป้าหมายปลายทางของธุรกิจ
4. แผนการตลาด
5. แผนการผลิต
6. แผนการจัดการพนักงาน
7. แผนการเงิน
8. แผนการดำเนินงานระยะ 1-3 ปี
9. แผนฉุกเฉิน

กลุ่มที่ 2 กลุ่มประกอบอาชีพอิสระ และ กลุ่มที่ 3 กลุ่มผู้ประกอบการอาชีพลูกจ้าง ใช้อंकประกอบต่อไปนี้

1. กำหนดชื่อแผนพัฒนาการประกอบอาชีพ
2. แรงบันดาลใจในการพัฒนาอาชีพ
3. วัตถุประสงค์ และเป้าหมายในการพัฒนาอาชีพ
4. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ
5. สถานที่ดำเนินการ
6. แนวทาง หรือขั้นตอนหรือกระบวนการดำเนินงาน
7. แหล่งเงินทุน

พร้อมประมวลภาพกิจกรรมประสบการณ์ต่างๆ หรือหลักฐานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี) และเขียนคำอธิบายประกอบได้ภาพว่าเป็นกิจกรรมเรื่องอะไร ไปทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ ใครมีส่วนร่วมบ้าง ประโยชน์ที่ได้รับ และรายละเอียดอื่นๆ

ข้อ 3 ให้นำเสนอการเผยแพร่แผนพัฒนาอาชีพของตนเองไปสู่สาธารณชน เช่น

1. การเข้าร่วมเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์
2. เผยแพร่ทาง website
3. เป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชน

พร้อมประมวลภาพกิจกรรมประสบการณ์ต่างๆ หรือหลักฐานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี) และเขียนคำอธิบายประกอบได้ภาพว่าเป็นกิจกรรมเรื่องอะไร ไปทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ ใครมีส่วนร่วมบ้าง ประโยชน์ที่ได้รับ และรายละเอียดอื่นๆ

2. วิชาระบบประชาธิปไตย

ให้ผู้เข้าเทียบระดับการศึกษาในระดับสูงสุดของการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขียนบรรยายเกี่ยวกับเรื่องระบอบประชาธิปไตยตามประเด็นต่อไปนี้

ข้อ 1 ท่านได้นำหลักประชาธิปไตยมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตในครอบครัว ชุมชน การประกอบอาชีพ และการอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างไร อธิบายและยกตัวอย่างให้เห็นภาพอย่างชัดเจน

ข้อ 2 ให้เขียนประสบการณ์ที่ท่านมีส่วนร่วมกิจกรรมกลุ่ม (เช่น กลุ่มองค์กรอิสระในท้องถิ่น กลุ่มอาชีพ กลุ่มแม่บ้าน เป็นต้น) ในการส่งเสริมประชาธิปไตย โดยให้ยกตัวอย่างประกอบอย่างน้อย 4 กิจกรรม และท่านได้นำผลของการมีส่วนร่วมตามหลักประชาธิปไตยไปใช้ในการพัฒนาชุมชนให้เกิดความยั่งยืนและต่อเนื่องได้อย่างไร

ข้อ 3 ให้เขียนประสบการณ์ในการดำเนินชีวิตตามหลักธรรมคำสั่งสอนของศาสนาที่ท่านนับถือ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมและการทำนุบำรุงเผยแผ่ศาสนาอย่างต่อเนื่อง พร้อมยกตัวอย่างกิจกรรมทำนุบำรุงศาสนาอย่างน้อย 4 กิจกรรม และการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีทางศาสนา อย่างน้อย 3 กิจกรรม

พร้อมประมวลภาพกิจกรรมประสบการณ์ต่างๆ หรือหลักฐานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี) และเขียนคำอธิบายประกอบใต้ภาพว่าเป็นกิจกรรมเรื่องอะไร ไปทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ ใครมีส่วนร่วมบ้าง ประโยชน์ที่ได้รับ และรายละเอียดอื่นๆ

3. วิชาการบริหารจัดการชุมชน

ให้ผู้เข้าเทียบระดับการศึกษาในระดับสูงสุดของการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขียนบรรยายประสบการณ์ของตนเอง ให้ครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการชุมชนตามประเด็นต่อไปนี้

ข้อ 1 ให้ท่านเขียนเรื่องราวของตนเองในการดำรงชีวิตประจำวันในการอยู่ร่วมกับครอบครัว และชุมชนที่สะท้อนให้เห็นถึงการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้และแก้ปัญหาการดำเนินชีวิต การประกอบอาชีพ และได้เผยแพร่ต่อบุคคลในครอบครัว และชุมชนอย่างไรบ้าง

พร้อมประมวลภาพกิจกรรมประสบการณ์ต่างๆ หรือหลักฐานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี) และเขียนคำอธิบาย ประกอบได้ภาพว่าเป็นกิจกรรมเรื่องอะไร ไปทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ ใครมีส่วนร่วมบ้าง ประโยชน์ที่ได้รับ และรายละเอียดอื่นๆ

ข้อเสนอแนะการเขียนให้ครอบคลุมเนื้อหาประเด็นที่กำหนด

1. บรรยายถึงบริบทชุมชนของท่านที่นำเอาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ และแก้ปัญหาการดำเนินชีวิตของคนในชุมชน โดยเชื่อมโยงกับการดำเนินชีวิตประจำวันของท่านที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชน
2. บรรยายสภาพการบริหารจัดการด้านการเงินของชุมชน แหล่งเงินทุนของชุมชน ที่ชี้ให้เห็นว่าทำให้ชุมชนเข้มแข็ง อาทิ กองทุนหมู่บ้าน กลุ่มสัจจะ กลุ่มออมทรัพย์ กองทุนพัฒนาสตรี ฯลฯ โดยเชื่อมโยงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ที่ท่านเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องอย่างไร เช่น เป็นสมาชิก เป็นผู้กู้ เป็นผู้เข้าร่วมประชุม
3. บรรยายถึงกลุ่มอาชีพ สถานประกอบการ องค์กรสาธารณะที่มีส่วนส่งเสริมให้คนในชุมชนอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข มีรายได้พอเพียงกับการเลี้ยงชีพ เลี้ยงครอบครัวได้ เช่น กรรมการหมู่บ้าน กลุ่มวิสาหกิจชุมชน ภูมิปัญญาโดยเชื่อมโยงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ที่ท่านเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องอย่างไร
4. บรรยายประสบการณ์จากการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ท่านนำมาประยุกต์ใช้และแก้ปัญหาชีวิตประจำวันได้ประสบความสำเร็จ แล้วเผยแพร่สู่บุคคลอื่น

ข้อ 2 ให้ท่านนำเสนอแผนแม่บทชุมชนที่แสดงให้เห็นว่ามีความรู้ความเข้าใจและมีส่วนร่วมเกี่ยวกับการดำเนินการด้านการจัดทำแผนแม่บทชุมชน โดยสะท้อนให้เห็นถึงการวางแผน การตัดสินใจ การนำปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาโดยใช้ชุมชนเป็นฐานในการจัดทำแผน เพื่อให้ชุมชนมีการพัฒนาและพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน บนพื้นฐานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

พร้อมประมวลภาพกิจกรรมประสบการณ์ต่างๆ หรือหลักฐานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี) และเขียนคำอธิบาย ประกอบได้ภาพว่าเป็นกิจกรรมเรื่องอะไร ไปทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ ใครมีส่วนร่วมบ้าง ประโยชน์ที่ได้รับ และรายละเอียดอื่นๆ

ข้อ 3 ให้ท่านศึกษาแผนแม่บทชุมชนที่ประสบความสำเร็จแล้วนำมาเปรียบเทียบกับแผนแม่บทชุมชนของตนเอง

ตารางผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบแผนแม่บทชุมชน (ด้านบริหารจัดการ)

ข้อ	เกณฑ์การวิเคราะห์	แผนแม่บทชุมชนที่ประสบความสำเร็จ (ชื่อแผนชุมชน.....)	แผนแม่บทชุมชน ของตนเอง (ชื่อแผนชุมชน.....)
1.	การวางแผน		
2.	การตัดสินใจที่เป็นระบบ		
3.	มีการดำเนินการชัดเจนใน แนวทางปฏิบัติ		
4.	การแก้ปัญหา		
5.	การพัฒนาต่อยอด		

พร้อมประมวลภาพกิจกรรมประสบการณ์ต่างๆ หรือหลักฐานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี) และเขียนคำอธิบายประกอบได้ภาพว่าเป็นกิจกรรมเรื่องอะไร ไปทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ ใครมีส่วนร่วมบ้าง ประโยชน์ที่ได้รับ และรายละเอียดอื่นๆ

ข้อเสนอแนะการเขียนให้ครอบคลุมเนื้อหาประเด็นที่กำหนด

1. กรณีที่ท่านมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนแม่บทชุมชนให้บรรยายขั้นตอนการวางแผน สภาพการดำเนินการ การจัดทำแผน การทบทวน/ติดตามผลการนำแผนสู่การปฏิบัติ จนถึงการนำแผนนั้นไปพัฒนาปรับปรุงให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง แล้วท่านได้แนวคิดอะไรบ้างจากการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนแม่บทชุมชนไปใช้ในการพัฒนาตนเองด้านการวางแผนดำเนินชีวิต หรือแผนพัฒนาอาชีพ ให้มันคงต่อไป

2. กรณีที่ท่านไม่ได้มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนแม่บทชุมชน เสนอแนะให้ท่านดำเนินการดังนี้
ศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับแผนแม่บทชุมชน โดยการสัมภาษณ์กรรมการผู้จัดทำแผนแม่บทชุมชน (การวางแผน การลงมือจัดทำแผน ผลการนำแผนสู่การปฏิบัติ ผลการพัฒนาปรับปรุงแผนแม่บทชุมชน) ศึกษาสำเนาแผนแม่บทชุมชน

นำเสนอผลของการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนในการจัดทำแผน และผลของการศึกษาแผนแม่บทชุมชน ให้เสนอแนวทางที่ท่านได้จากการศึกษาแผนแม่บทชุมชนไปใช้ในการพัฒนาตนเองด้านการวางแผนการดำเนินชีวิต แผนพัฒนาอาชีพ และจะมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนแม่บทชุมชนในครั้งต่อไปอย่างไร

3. การเขียนบทวิเคราะห์ และเปรียบเทียบแผนแม่บทชุมชนที่ประสบผลสำเร็จ แล้วนำมาเปรียบเทียบกับแผนแม่บทชุมชนของตนเอง

ให้ท่านศึกษากรณีตัวอย่างแผนแม่บทชุมชนที่ประสบผลสำเร็จและแผนแม่บทชุมชนของตนเองจนเข้าใจ และนำแผนแม่บทชุมชนของตนเองมาวิเคราะห์ เปรียบเทียบกับแผนแม่บทชุมชนที่ประสบผลสำเร็จตามที่กำหนดจำนวน 5 รายการ และนำผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบเขียนสรุปลงในตารางตามเกณฑ์การวิเคราะห์

หมายเหตุ ให้ศึกษากรณีตัวอย่างแผนแม่บทชุมชนที่ประสบความสำเร็จคือ แผนแม่บทชุมชนบ้านจำรุง กับแผนแม่บทชุมชนของตนเอง คือ แผนแม่บทชุมชน ตำบลบ้านกาศ อำเภอสูงเม่น จังหวัดแพร่

กรณีตัวอย่าง แผนแม่บทชุมชนที่ประสบความสำเร็จ (บ้านจำรุง)
แผนแม่บทชุมชนของตนเอง (อบต.บ้านกาศ อำเภอสองเม่น จังหวัดแพร่)

ตัวอย่างแผนแม่บทชุมชน

แผนแม่บทชุมชน คำตอบของการพัฒนาพลิกฟื้นวิถีชุมชนท้องถิ่น

การพัฒนาประเทศกับปัญหามักมาคู่กันเสมอ เมื่อเกิดปัญหา กระบวนการแก้ปัญหา มักมองกันคนละมุม ขาดความเคารพซึ่งกันและกัน โดยเฉพาะภาครัฐและภาควิชาการมักไม่เคยไว้วางใจในแนวทางการทำงานของภาคประชาชนเลยสักครั้ง แม้ว่ารัฐธรรมนูญจะระบุ และตอกย้ำในเรื่องของการมีส่วนร่วม แต่ในทางปฏิบัติถ้าไม่เหลืออด เหลือทนภาครัฐและภาควิชาการ จะไม่เลือกภาคประชาชนขึ้นไปพูดคุยหรือสอบถามกันแบบเป็นเรื่องเป็นราว

ในทำนองเดียวกัน ภาคประชาชนก็ยังขาดกระบวนการเรียนรู้ในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง การมอง ปัญหา การแก้ปัญหา ยังเป็นลักษณะแก้ผ้าเอาหน้ารอด เมื่อคนในพื้นที่หนึ่งประสบความสำเร็จในการแก้ปัญหา ทุกคนก็เอาอย่างกัน แบบไม่ลืมหูลืมตา

ร่องรอยที่พอเหลือให้เห็นคือความล้มเหลว ซ้ำแล้วซ้ำเล่า ภาครัฐเองพยายามให้ประชาชนเป็นไปในแบบ ที่ตนเองต้องการให้ได้ โดยไม่สนใจว่าประชาชนจะคิดอย่างไร ไม่เข้าใจในความหลากหลายของพื้นที่ วิถีชีวิต หรือ ถ้าสอบถามรัฐมักมีคำตอบอยู่แล้ว เมื่อประชาชนคิดไม่ตรงกับรัฐ ก็มองว่าเขาโง่ คิดไม่เป็น ไม่มีวิสัยทัศน์ไปโน่น

แม้ว่าวันนี้คำตอบของงานพัฒนาชุมชนบ้านจำรุง จะอยู่ที่การใช้แผนแม่บทชุมชนเป็นเครื่องมือในการ แก้ปัญหา โดยยกพื้นที่ ที่ประสบความสำเร็จมาบอกเล่าต่อสังคม เช่น ที่บ้านไม้เรียง แต่ถ้ามองลึกลงไปจะพบว่า บ้านไม้เรียงได้พัฒนากระบวนการจัดทำแผนแม่บทชุมชน โดยคนในพื้นที่ ลูกขึ้นมาจัดการของตัวเอง โดยเริ่มที่ เรื่องยางพารามีราคาตกต่ำ การถูกเอารัดเอาเปรียบจากคนกลาง และพัฒนามาเป็นกระบวนการการแก้ปัญหาด้วย ตัวของชุมชนเอง

แต่ถ้ารัฐยังมองการแก้ปัญหาแบบสูตรสำเร็จ และบอกว่าสิ่งนี้คือใช่ โดยไม่ใช้มิติของความแตกต่าง ความหลากหลาย การเคารพความคิดเห็นของคนในพื้นที่ การแก้ปัญหาสังคม ความยากจนที่รัฐบาลทุกรัฐบาล อยากเห็น คงเป็นเรื่องที่อยู่ไกลเกินเอื้อมถึง

การใช้แผนแม่บทชุมชนเป็นเครื่องมือในการแก้ปัญหา ต้องเริ่มที่ภาครัฐต้องยอมรับความคิดเห็นของพี่น้อง ประชาชนเสียก่อน แล้วไปหนุนเสริมการจัดกระบวนการที่เป็นไปเพื่อเอื้อให้พี่น้องประชาชนลุกขึ้นมาจัดการตัวเอง ให้ได้

ถ้ามองขบวนการจัดทำแผนแม่บทชุมชนให้มีชีวิต ของเครือข่ายแผนแม่บทชุมชน ๔ ภาค มีการถอด บทเรียนการจัดทำแผนอยู่ประมาณ ๑๐ ขั้นตอน

เริ่มจาก

๑. ค้นหาแกนนำและองค์กรท้องถิ่น

- สร้างทีมงานที่ริเริ่มขบวนการจัดทำแผนแม่บท และสร้างความเข้าใจที่ชัดเจนร่วมกัน
- โดยใช้วิธีการทำงาน ที่ขึ้นอยู่กับคนในพื้นที่นั้นๆ
- บางพื้นที่ที่มีแกนนำพร้อม มีองค์กร กลุ่มในพื้นที่ที่มีศักยภาพอยู่แล้ว คงเริ่มที่นัดรวมตัวคุยกัน

เมื่อคุยกันไปเรื่อยๆ ก็จะได้ประเด็น พยายามปรับประเด็นให้ดี ไม่นานจะได้ทิศทางร่วม

- การเริ่มควรเริ่มที่ตนเองก่อน ว่าอยากเห็นการเปลี่ยนแปลงอะไรบ้าง แล้วค่อยๆ หาเพื่อน
- พื้นที่ไหนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้าใจบทบาทของแผนแม่บทชุมชน อาจขึ้นขบวนการทำงานได้เร็วกว่าพื้นที่ ที่ขาดความพร้อม พื้นที่ไหนภาคประชาชนเข้มแข็งก็ลุกขึ้นมาชวน พื้นที่ไหนผู้นำท้องถิ่นเข้มแข็งก็ออกนำชวน แต่ในที่สุดการเคลื่อนไหวต้องเดินไปพร้อมๆ กันทั้งภาคประชาชน ผู้นำท้องถิ่น

๒. จุดประกายความคิด

- โดยเริ่มที่วงพูดคุยเล็กๆ ก่อน เมื่อหลายคนมีการพูดถึง จึงเปิดประเด็นเพื่อหาคนมาทำงานร่วมนำประเด็นปัญหาต่างๆ วิฤตติที่เกิดขึ้นในชุมชนมาหารือกัน สร้างความหวังที่จะอยู่รอดร่วมกัน
- การตระหนักถึงปัญหาต่างๆ ร่วมกัน กระตุ้นให้ชุมชนหันมาสนใจเรื่องใกล้ตัวมากขึ้น (ปัจจุบันส่วนใหญ่มักมองเป็นเรื่องไกลตัว ขึ้นชมเรื่องราวภายนอก)
- ขยายแนวความคิดการพึ่งพาตนเอง เมื่อได้แนวร่วมแล้ว อาจมีการทำเวทีพูดคุยกัน โดยเชิญผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมาคุย (การทำเวทีครั้งแรกมีความสำคัญมาก ต้องช่วยกันกำหนดหลักเกณฑ์ให้ดี บนหลักการให้ทุกคนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง

๓. ศึกษาประวัติชุมชน

- เพื่อดูสิ่งที่ดีดี รอบตัว ใกล้บ้าน ของดีดีในชุมชน ทำให้ผู้คนมีความรู้สึกเป็นเจ้าของชุมชน
- เกิดความรักชุมชนของตนเอง ในลักษณะเป็นเจ้าของร่วมกัน เชิดชูภูมิปัญญาท้องถิ่นให้ทุกคนเห็นคุณค่า ได้แนวร่วมเป็นกลุ่มผู้สูงอายุ
- ช่วยกันย้อนประวัติศาสตร์ชุมชน จะทำให้เห็นทุนของชุมชนอย่างหลากหลาย ที่ซ่อนอยู่ในชุมชน
- ทุนคน ทรัพยากร อาชีพ ประสบการณ์การทำงาน วัฒนธรรม วิถีชีวิต เงิน

๔. สืบค้น รวบรวมข้อมูล

- กำหนดประเด็นที่อยากรู้ร่วมกัน เพื่อเก็บข้อมูล เช่น ข้อมูลครัวเรือน หนี้สิน การทำมาหากิน
- มีเวทีพูดคุย (วงเล็ก วงใหญ่ ตัวบุคคล) แบบสอบถาม มีบันทึกการทำงานไว้ทุกครั้ง
- การเก็บข้อมูลครัวเรือน ต้องทำให้ทุกครัวเรือนเห็นคุณค่าของการทำข้อมูลครัวเรือน
- การใช้จังหวะ เวลาในการจัดเก็บข้อมูลกับชุมชนมีความสำคัญ จะได้ข้อมูลที่ดี ชัดเจน มีประโยชน์

๕. วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูล

- การช่วยกันดูข้อมูลที่ทุกคน ทุกครัวเรือนเก็บขึ้นมา
- มาช่วยกันจัดหมวดหมู่ ทำความเข้าใจในข้อมูลที่ชัดเจน การรวบรวมข้อมูลในทุกแง่มุม แล้วนำกลับคืนมาในชุมชน
- ในเวทีระดับหมู่บ้านจะได้ทิศทางการทำงานในระดับหมู่บ้าน ในเวทีระดับตำบล จะได้ทิศทางการมีส่วนร่วมของผู้นำท้องถิ่น
- ใช้วิธีการเปิดประเด็นข้อมูล และช่วยกันหาทางออก โดยใช้หลักการที่ว่าปัญหาของใคร คนกลุ่มนั้นต้องช่วยกันแก้ปัญหา ใครถนัดงานด้านไหน มอบให้เป็นผู้รับผิดชอบงานตามที่เขาถนัด
- ถ้าเหลือบ้างว่าแรงใจพลังเสริมจากภายนอก

๖. ยกร่างแผนแม่บทชุมชน

- เมื่อมีข้อมูลแล้ว ทุกคนเกิดการรับรู้ร่วมกัน ขบวนการกำหนดแนวทางจะเริ่มขึ้น และมีทิศทางด้วยการกำหนดกันเอง กลายเป็นแผนงานในที่สุด
- เกิดกระบวนการแก้ปัญหาแบบกลุ่มปัญหา มีเจ้าภาพ เจ้าของเรื่องราวที่แท้จริง
- ได้แผนงานที่แก้ได้ในระดับตัวเองทันที
- ได้แผนงานในระดับที่จัดการกันเองในระดับชุมชน
- ได้แผนงานที่ต้องร่วมกับภายนอก (ท้องถิ่น ภาคีพัฒนา)
- แผนงานที่ต้องอาศัยภายนอกทั้งหมด

๗. ประชาพิจารณ์แผนแม่บทชุมชน

- เวทีสภาหมู่บ้าน ชุมชน ตัวแทนแต่ละกลุ่มกิจกรรมเข้าร่วมด้วยช่วยกัน พิจารณาถึงความเป็นไปได้ ความถูกต้องตามเจตนาของผู้คนในพื้นที่นั้น ๆ
- มีเวทีระดับหมู่บ้าน เวทีระดับตำบล
- ความเหมาะสมในการนำแผนไปสู่การปฏิบัติ การจัดลำดับความสำคัญของแต่ละเรื่อง กำหนดช่วงเวลา ความเหมาะสม วิธีการที่จะทำให้แผนประสบความสำเร็จ
- การแก้ระเบียบ กฎเกณฑ์ ให้เหมาะสมกับการทำงาน

๘. นำแผนไปสู่การปฏิบัติ

- นำแผนไปสู่การปฏิบัติ โดยมอบให้ตัวแทนแต่ละเรื่อง แต่ละกิจกรรมที่เขาต้องการ นำไปบริหารจัดการด้วยตนเอง
- ใช้ทุนในชุมชนทุกทุนที่มีอยู่มาช่วยกัน โดยเฉพาะทุนทางสังคม บุคลากร วัฒนธรรม ประสบการณ์ วิถีชีวิต เงิน

๙. ทบทวนปรับปรุง

- ปรับปรุงได้ตลอดเวลา เมื่อนำแผนแปลงสู่การทำงาน อาจติดขัด เจอปัญหา ให้ใช้วิธีการปรับแผน โดยอาจใช้เวทีกลุ่มหรือชุมชนช่วยตัดสินใจ
- การตัดสินใจยังเน้นการมีส่วนร่วมเป็นสำคัญ

๑๐. ประเมินผล สรุปบทเรียนการทำงาน

- เป็นการสรุปการทำงาน ว่าประสบความสำเร็จ หรือล้มเหลว ว่าเป็นเพราะอะไร มีการแก้ไขแล้ว เป็นอย่างไรบ้าง
- ดูว่าแผนชุมชนที่นำมาปฏิบัติแล้ว ทุกคนมีความสุขหรือไม่
- ชุมชนได้อะไรบ้างกับการแก้ปัญหา ด้วยแผนชุมชน
- ถอดเป็นชุดประสบการณ์ความรู้ เพื่อเป็นข้อมูลในการทำงานต่อไป

เวทีเล็ก เวทีใหญ่ การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ความคิดเห็นที่หลากหลาย มีคุณค่าต่อการทำงาน การเคารพความคิดเห็นของกันและกัน มีความสำคัญมาก การให้กำลังใจในการทำงาน การรอคอยผลของงานอย่างอดทน การเรียนรู้ร่วมกัน มีส่วนสำคัญที่จะทำให้แผนแม่บทชุมชนมีชีวิต ประสบความสำเร็จได้ เมื่อแผนนำไปสู่การปฏิบัติจริง ปัญหาจะได้รับการแก้ไข ความอยู่เย็นเป็นสุข จะกล้มคืนสู่ชุมชนและสังคมไทยอย่างแน่นอน ถ้าถามว่าเมื่อไรเล่า คำตอบอยู่ที่ว่าวันนี้คุณพร้อมที่จะลุกขึ้นมาจัดการตัวเองหรือยังต่างหาก

ชาติชาย เหลืองเจริญ
บ้านจำรุง

กรณีตัวอย่างแผนแม่บทชุมชน ตำบลบ้านกาศ อำเภอสว่างเม่น จังหวัดแพร่

ประกอบด้วย

ชื่อแผน แผนแม่บทชุมชนแก้ไขปัญหาความยากจน อย่างยั่งยืน ตำบลบ้านกาศ อำเภอสว่างเม่น จังหวัดแพร่

ข้อมูลทั่วไป บริบทของตำบลบ้านกาศ ประกอบด้วยที่ตั้ง อาณาเขต สภาพภูมิศาสตร์ ลักษณะภูมิประเทศ เขตการปกครอง ประชากร ด้านการศึกษา ด้านศาสนา สวัสดิการสังคม เศรษฐกิจ ด้านเกษตรกรรม โครงสร้างพื้นฐาน

สรุพหาคณะทำงาน แผนแม่บทชุมชน โดยมีกำนันเป็นประธาน นายก อบต. ประธานสภาเป็นรองประธาน แม่บ้านตำบล เป็นเลขานุการ มีคณะกรรมการซึ่งเป็นผู้นำท้องถิ่น

สรุพหที่ปรึกษา ประกอบด้วยหัวหน้าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามด้านต่างๆ เป็นที่ปรึกษา

จุดแข็ง/จุดอ่อน ในการดำเนินการ โดยระดมความคิดจากข้อมูลพื้นฐานของตำบล

สรุพแผนความต้องการ ที่อยากให้เกิดขึ้นในภาพของแผนชุมชนตำบลบ้านกาศ ทุกด้าน (สังคม การศึกษา/การเรียนรู้ สาธารณูปโภค การเกษตร ศิลปะ สาธารณะสุข ศาสนา สวัสดิการ เศรษฐกิจ)

สรุพสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น จากการรวมตัวของคนในชุมชน ตำบลบ้านกาศทุกด้าน (สังคม.....)

ระดมคิด โดยใช้วิธีการระดมความคิด Mind map ในการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ โดยแยกประเด็นปัญหา วางแผนแก้ไขปัญหาลำดับของความจำเป็นเร่งด่วนของปัญหา และบางกรณีที่ไม่สามารถแก้ปัญหาได้ จะต้องประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยตรง ทำให้ตรงกับปัญหาที่ต้องแก้ไข

ประสานงาน กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านต่างๆ ที่จะแก้ปัญหา โดยเปรียบเทียบสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นกับสภาพปัญหาหลังได้รับการแก้ไข

สรุพ องค์ประกอบสำคัญที่ทำให้การแก้ไขปัญหาประสบผลสำเร็จตามกระบวนการ ดังนี้

1. มองวิถีชีวิต ชุมชน ความเห็นชุมชน
2. มองปัญหาประเด็นร่วม
3. องค์กร/หน่วยงาน รู้ศักยภาพของตนเอง
4. แก้ปัญหาแบบองค์รวม
5. ถอดบทเรียนการทำงานร่วมกัน
6. หลักปัญหาเป็นประเด็นงานด้านพัฒนา

ข้อเสนอแนะ ในการทำแผนแม่บทชุมชนไปสู่การแก้ไขปัญหาอย่างยั่งยืน โดยชุมชนสามารถยืนหยัด พัฒนาอยู่บนฐานกำลังของตนเองบนแนวทางการจัดอนาคตของตนเอง

ตัวอย่างการวิเคราะห์เปรียบเทียบแผนแม่บทชุมชน (ด้านบริหารจัดการ)

ข้อ	เกณฑ์การวิเคราะห์	แผนแม่บทชุมชนที่ประสบความสำเร็จ ชื่อแผน “คำตอบของการพัฒนาพลิก พื้นวิถีชุมชนท้องถิ่น” บ้านจำรุง	แผนแม่บทชุมชนของตนเอง “การแก้ปัญหาความยากจน อย่างยั่งยืน ต.บ้านกาศ”
1	กระบวนการวางแผน	<ul style="list-style-type: none"> - มีการค้นหาแกนนำ สร้างทีมงาน - มีการสำรวจข้อมูลชุมชน 	<ul style="list-style-type: none"> - มีการสำรวจเก็บข้อมูลในชุมชน - สรรหาคณะทำงาน/ที่ปรึกษา - มีการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาวางแผน
2	การตัดสินใจที่เป็นระบบ	<ul style="list-style-type: none"> - มีการจุดประกายความคิดทั้งเวทีเสวนากระตุ้นให้ชุมชนสนใจเรื่องใกล้ตัวก่อน 	<ul style="list-style-type: none"> - มีการจัดกระบวนการค้นหาจุดเด่นจุดด้อยและทำเป็นแนวทางแก้ปัญหาพร้อมทั้งสรุปแผนความต้องการอย่างเป็นระบบ
3	มีการดำเนินการชัดเจนในแนวทางปฏิบัติ	<ul style="list-style-type: none"> - มีการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ข้อมูลครัวเรือน มาจัดหมวดหมู่ เพื่อแก้ไข้ปัญหา 	<ul style="list-style-type: none"> - มีกระบวนการตามขั้นตอนโครงสร้างของแผนแม่บทชุมชน และสามารถนำไปสู่ในการปฏิบัติ
4	การแก้ปัญหา	<p>ประชาพิจารณ์แผนแม่บทชุมชน โดยวิธีสภาหมู่บ้าน/ชุมชน และจัดเวทีระดับหมู่บ้าน ตำบล ให้ตัวแทนแต่ละกลุ่มเข้าร่วมประชาพิจารณ์</p>	<ul style="list-style-type: none"> - มีการทำผลการสรุปมาแก้ปัญหา โดยการจัดเวทีเสวนาอย่างต่อเนื่อง โดยการแยกประเด็นแต่ละด้าน
5	การพัฒนาต่อยอด	<ul style="list-style-type: none"> - มีการพัฒนาด้วยชุมชน โดยชุมชน 	<ul style="list-style-type: none"> - มีการเชื่อมโยงกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตรงตามปัญหาที่แก้ไข

หลังจากนั้นให้ทำการสรุปทั้ง 2 ชุมชน ว่ามีข้อดี ข้อเสีย หรือแตกต่างกันอย่างไร และจัดประมวลภาพกิจกรรมประสบการณ์ต่างๆ หรือหลักฐานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี) พร้อมเขียนคำอธิบายประกอบใต้ภาพว่าเป็นกิจกรรมเรื่องอะไร ไปทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ ใครมีส่วนร่วมบ้าง ประโยชน์ที่ได้รับ และรายละเอียดอื่นๆ

4. วิชาการวิจัยชุมชน

การจัดทำแนวทางการจัดทำแฟ้มประมวลประสบการณ์รายวิชา “การวิจัยชุมชน” เกี่ยวกับการรายงานการวิจัยครั้งนี้ นำเกณฑ์การประเมินเป็นกรอบการดำเนินงาน เพื่อให้ผู้เข้าเทียบระดับการศึกษาในระดับสูงสุดของการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีช่องทางในการนำเสนอที่ตรงประเด็น และเนื่องจากการประเมินภาคประสบการณ์ ผู้เข้าเทียบระดับการศึกษาในระดับสูงสุดของการศึกษาขั้นพื้นฐาน สามารถนำสิ่งที่ท่านเคยตั้งคำถาม และคิด ค้นคว้าหาคำตอบมาแล้วอย่างเป็นระบบในการประกอบอาชีพและการทำงาน/ในการดำเนินชีวิต มานำเสนอตามขั้นตอนของการวิจัย หรือหากยังไม่มีประสบการณ์การค้นหาคำตอบในสิ่งที่สนใจหรือแนวทางแก้ไขปัญหายังไม่เป็นระบบมาก่อน ผู้เข้าเทียบระดับการศึกษาในระดับสูงสุดของการศึกษาขั้นพื้นฐาน สามารถวางแผนการค้นคว้าหาคำตอบจากประเด็นที่สนใจ ซึ่งควรเป็นประเด็นร่วมของชุมชนได้ภายในช่วง 8 เดือนของระยะเวลาการประเมินเทียบระดับการศึกษาในระดับสูงสุดของการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งมีองค์ประกอบของการนำเสนอเป็นรายงานการวิจัยดังต่อไปนี้

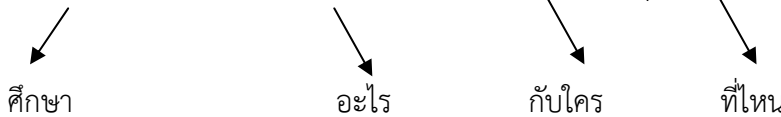
1. การกำหนดหัวข้องานวิจัย

หัวข้อวิจัยที่ดีต้องชัดเจน อ่านแล้วรู้ว่าจะศึกษาอะไร กับใคร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร โดยที่มาของหัวข้อวิจัยจะมาจากความสนใจที่จะค้นหาคำความจริงหรือหาแนวทางแก้ไขอย่างเป็นระบบ ซึ่งควรเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน ส่งผลต่อคนในชุมชนเมื่อทำการวิจัยแล้ว ผลที่ได้จะเกิดประโยชน์ต่อคนในชุมชน

เช่น ชุมชนมีปัญหาการใช้ยาฆ่าแมลงในการผลิตที่จะส่งผลต่อคนในชุมชน

ข้อควรศึกษาคือ ทำอย่างไรจะลดการใช้ยาฆ่าแมลงของคนในชุมชนนี้ ในการผลิต

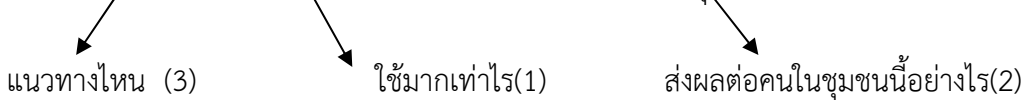
หัวข้อวิจัย การศึกษา// แนวทางการลดการใช้ยาฆ่าแมลง/ ของคนในชุมชน ก

2. การเขียนวัตถุประสงค์การวิจัย

การกำหนดวัตถุประสงค์ไม่ควรเกิน 3 ข้อ เพราะเมื่อกำหนดวัตถุประสงค์แล้วต้องศึกษาตามวัตถุประสงค์เท่านั้น โดยวิธีการกำหนดวัตถุประสงค์เป็นการนำคำถามที่อยากรู้ในการวิจัยมาเขียน เช่น

ข้อควรศึกษา ทำอย่างไรจะลด การใช้ยาฆ่าแมลง ในการผลิตของคนในชุมชน ก.

1. เพื่อศึกษาสภาพการใช้ยาฆ่าแมลงของคนในชุมชน ก
2. เพื่อศึกษาผลที่เกิดจากการใช้ยาฆ่าแมลงของคนในชุมชน ก
3. เพื่อศึกษาแนวทางการแก้ไขการใช้ยาฆ่าแมลงของคนในชุมชน ก

3, การอ้างอิงแหล่งข้อมูล (การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง)

การศึกษาวิจัยเป็นกระบวนการที่มีขั้นตอนทำให้ผลการวิจัยน่าเชื่อถือยอมรับได้ จำเป็นต้องมีการอ้างอิงแหล่งข้อมูลที่ผู้วิจัยนำมาเสนอ ซึ่งการวิจัยชุมชนที่เป็นการค้นคว้าหาคำตอบหรือมีกระบวนการคิด ค้นคว้าหาคำตอบ และพัฒนาอย่างเป็นระบบ ไม่จำเป็นต้องเป็นแหล่งอ้างอิงที่เป็นเอกสารเพียงด้านเดียว แต่สามารถเป็นแหล่งข้อมูลจากผู้รู้ หรือ การกระทำซ้ำ (ทดลอง) ของผู้วิจัยเองจนเกิดผลที่แน่นอนก็ได้ เพราะการวิจัยชุมชนนับเป็นการวิจัยที่ชุมชนเป็นผู้สร้างกระบวนการในการวิจัยโดยใช้เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในชีวิตประจำวันมาเป็นประเด็นในการวิจัย และมีการดำเนินการวิจัยอย่างกลมกลืนกับวิถีชีวิต เช่น

ข้อควรศึกษา ทำอย่างไรจะลดการใช้ยาฆ่าแมลงในการผลิตของคนในชุมชน ก.

1. เราทราบข้อมูลการใช้ยาฆ่าแมลงของคนในชุมชน ก จากที่ใด / ใคร เขียนอ้างอิงข้อมูล
2. เราทราบข้อมูลการส่งผลกระทบต่อชุมชนจากการใช้ยาฆ่าแมลงจากที่ใด / ใคร เขียนอ้างอิงข้อมูล
3. เราทราบแนวทางการลดการใช้ยาฆ่าแมลงจากที่ใด / ใคร เขียนอ้างอิงข้อมูล

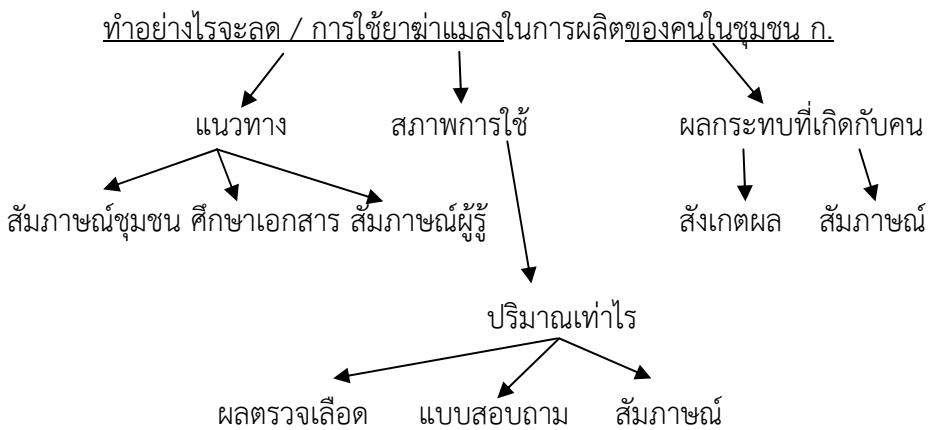
ควรอ้างอิง 5 แหล่งขึ้นไป

4. การเขียนวิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัย เป็นการออกแบบการวิจัยเพื่อให้ได้มาซึ่งการค้นพบความจริง ที่เป็นระบบ ประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้

1. กำหนดรูปแบบการวิจัย เช่น เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ

ข้อควรศึกษา

รูปแบบคือ การวิจัยเชิงคุณภาพ เพราะต้องเก็บข้อมูลด้วยการพูดคุยกับกลุ่มเป้าหมายเป็นส่วนใหญ่

2. **กลุ่มตัวอย่างการวิจัย** การกำหนดกลุ่มตัวอย่างคือกลุ่มที่จะเป็นผู้ให้ข้อมูลเช่น เกษตรกรที่ใช้ยาฆ่าแมลง และผู้ได้รับผลกระทบจากการใช้ยาฆ่าแมลง
3. **เครื่องมือการวิจัย** คือเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล เช่น แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกต ซึ่งจากข้อกำหนดรูปแบบการวิจัยในประเด็นข้อควรศึกษาจะเห็นว่าใช้แบบสังเกต แบบสอบถาม

4. การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย ให้ระบุว่าเก็บข้อมูลโดยวิธีการใด ใครเป็นผู้เก็บข้อมูลเก็บเมื่อไร (ระบุ วัน เวลา ในช่วงการเก็บข้อมูล) ดังตัวอย่าง

เครื่องมือเก็บข้อมูล/ วิธีการ	เรื่องอะไร	กับใคร	วัน เวลา
แบบสังเกต/สังเกต	การใช้ยาฆ่าแมลงของ เกษตรกร	เกษตรกร	ฤดูกาลผลิต
แบบสอบถาม/สอบถาม	ปริมาณการใช้ยาฆ่าแมลง ของเกษตรกรในการผลิต	เกษตรกร	ฤดูกาลผลิต
แบบสัมภาษณ์/สัมภาษณ์ สังเกต	ปริมาณการใช้ยาฆ่าแมลง ของเกษตรกร	เกษตรกร	ฤดูกาลผลิต
ผลตรวจเลือด/ตรวจ เลือด	ผลกระทบที่เกิดจากยา ฆ่าแมลงในการผลิต	คนในชุมชน เกษตรกร	ก่อน / หลัง การผลิต
	แนวทางการลดการใช้ยา ฆ่าแมลงของเกษตรกร	เกษตรกร คนในชุมชน ผู้รู้	ก่อน / หลัง การผลิต

5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่เกี่ยวข้อง คือการทำความเข้าใจกับปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นหรือ
ข้อมูลที่ได้มาจากเครื่องมือที่เราเก็บหรือกำหนดในการแก้ไขข้อมูลและนำมาวิเคราะห์ดังตัวอย่าง

เครื่องมือเก็บข้อมูล	เรื่องอะไร	การวิเคราะห์	วัน เวลา วิเคราะห์
แบบสอบถาม	ปริมาณการใช้ยาฆ่าแมลง ของเกษตรกรในการผลิต	สถิติ ค่าร้อยละของเกษตรกร ผู้ใช้ยาฆ่าแมลงและ ร้อยละของปริมาณยาที่ใช้ต่อไร่	หลังการเก็บข้อมูล
แบบสัมภาษณ์	ปริมาณการใช้ยาฆ่าแมลง ของเกษตรกร ในการผลิต	สัมภาษณ์ประกอบการ สังเกตเพื่อตรวจสอบค่า ความเชื่อมั่นของข้อมูล	ก่อน / ระหว่าง / หลัง ฤดูกาลผลิต

5 การนำเสนอผลการวิจัยและการนำผลไปใช้ พร้อมการเผยแพร่

การสรุปผลการวิจัย สรุปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยโดยนำข้อมูลจากการวิเคราะห์มาสรุปสั้น ๆ ให้ตรงตามประเด็น ครอบคลุม เช่น จากการศึกษาแนวทางการลดการใช้ยาฆ่าแมลงของคนในชุมชน ก พบว่า สภาพการใช้ยาฆ่าแมลงของคนในชุมชน ก คิดเป็นร้อยละ 95 ของเกษตรกรผู้ผลิตและคิดเป็นร้อยละ 80 ของปริมาณการใช้ยาฆ่าแมลงต่อไร่ ซึ่งเป็นปริมาณที่มากเกินไปจากอัตราส่วนที่ควรจะเป็น กล่าวคือควรใช้เพียง ร้อยละ 50 ต่อไร่ ตามหลักวิชาการเท่านั้น จึงส่งผลกระทบต่อคนในชุมชนคือเป็นโรคผิวหนัง โรคทางเดินหายใจ และ ...

การอภิปรายผล การวิจัยคือนำผลการวิจัยมาแสดงความคิดเห็น โดยความคิดเห็นนั้น อาจมีข้อมูลจากเอกสารหรืองานวิจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องมารองรับ หรืออาจจะไปถึงสิ่งที่ผู้วิจัยชุมชนได้เรียนรู้อะไรจากการทำวิจัยครั้งนี้บ้าง อย่างไร เพื่อเป็นการสะท้อนสิ่งที่ได้รับจากการทำวิจัยหรือคือประเด็นต่อเนื่องให้เกิดการศึกษาตลอดชีวิตนั่นเอง เช่น จากสภาพการใช้ยาฆ่าแมลงในการผลิตของชุมชนที่เกินขนาด ส่งผลให้คนในชุมชนมีสุขภาพที่ไม่แข็งแรงด้วยโรคภัยต่าง ๆ เคยมีผู้ศึกษาไว้ในงานวิจัยรูปแบบทางเลือกการผลิตเพื่อสุขภาพว่าแนวทางในการลดการใช้ยาฆ่าแมลงคือการใช้พืชสมุนไพรแทนยาฆ่าแมลง สอดคล้องกับที่ชุมชน ก.กำหนดแนวทางในการลดการใช้ยาฆ่าแมลง เป็นต้น หรืออ้างอิงว่าจากสภาพการใช้ยาฆ่าแมลงในการผลิตของชุมชนที่เกินขนาด ส่งผลให้คนในชุมชนมีสุขภาพที่ไม่แข็งแรงด้วยโรคภัยต่าง ๆ ลุงมี น้ามา ซึ่งเป็นคนในชุมชน ก. ใช้แนวทางการผลิตนอกฤดูกาล และการใช้สารสมุนไพรแทนยาฆ่าแมลงทำให้ผลการตรวจเลือดมีค่าสารเคมีในเลือดลดลง ทำให้เรียนรู้ว่าการปรับพฤติกรรมการผลิต และ การใช้สมุนไพรที่มีอยู่ในชุมชน นอกจากจะช่วยด้านสุขภาพแล้วยังทำให้ลดต้นทุนการผลิตด้วยพร้อม ๆ กัน เป็นต้น

ข้อเสนอแนะการวิจัย เป็นข้อเสนอแนะที่ช่วยให้ข้อคิดเห็นเสนอแนะเพิ่มเติมจากผลการวิจัย ซึ่งอาจเป็นข้อสังเกตที่ยังไม่สมบูรณ์ หรือข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้ เช่น ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการใช้ยาฆ่าแมลง และ การใช้สมุนไพรฆ่าแมลงในการผลิตเพื่อเป็นข้อมูล ประกอบทางเลือกในการผลิตต่อไป

การเผยแพร่งานวิจัย ควรนำผลการวิจัยที่ได้บอกเล่า(พูดคุย/เป็นวิทยากร)หรือทำเป็นเอกสาร (แผ่นความรู้/บันทึก)ให้ความรู้กับคนในครอบครัวและคนร่วมอาชีพ/ เกี่ยวข้องทั้งในและนอกชุมชน

หมายเหตุ การนำเสนองานวิจัยชุมชนฉบับประชาชนในรูปแบบเอกสารและการนำเสนอด้วยวาจา บทบาทของครูที่ปรึกษาและคณะกรรมการประเมินมีบทบาทสำคัญที่จะต้องกระตุ้นให้ผู้เข้าเทียบระดับฯ นำประสบการณ์ที่ตนเองเคยร่วมคิด ค้นหาคำตอบอย่างเป็นระบบในประเด็นของชุมชน/กลุ่มอาชีพ/กลุ่มต่าง ๆ หรือหากยังไม่มีประสบการณ์ดังกล่าวก็กระตุ้นให้เกิดการปฏิบัติดังกล่าวและนำประสบการณ์นั้นมานำเสนอเป็นขั้นตอนของการรายงานการวิจัยดังกล่าวมาข้างต้น

พร้อมประมวลภาพกิจกรรมประสบการณ์ต่างๆ หรือหลักฐานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี) และเขียนคำอธิบายประกอบได้ภาพว่าเป็นกิจกรรมเรื่องอะไร ไปทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ ใครมีส่วนร่วมบ้าง ประโยชน์ที่ได้รับ และรายละเอียดอื่นๆ

5. วิชาการจัดการอาหารเพื่อครอบครัวและชุมชน

ให้ผู้เข้าเทียบระดับการศึกษาในระดับสูงสุดของการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขียนบรรยายประสบการณ์ของตนเองเกี่ยวกับการจัดการอาหารเพื่อครอบครัวและชุมชนตามประเด็นต่อไปนี้

ข้อ 1 ให้ท่านนำเสนอ วิธีการการถนอมอาหารที่ใช้วัตถุดิบที่มีอยู่ในท้องถิ่น โดย มีการเตรียมวัสดุอุปกรณ์ วิธีการถนอมอาหาร การใช้เทคนิคในการถนอมอาหาร พร้อมทั้งมีชิ้นงานประกอบการนำเสนอในรูปแบบต่างๆ หรือ สานิตวิธีการถนอมอาหารต่อคณะกรรมการ หรือนำเสนอแบบโครงการ

พร้อมประมวลภาพกิจกรรมประสบการณ์ต่างๆ หรือหลักฐานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี) และเขียนคำอธิบายประกอบได้ภาพว่าเป็นกิจกรรมเรื่องอะไร ไปทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ ใครมีส่วนร่วมบ้าง ประโยชน์ที่ได้รับ และรายละเอียดอื่นๆ

ข้อ 2 จากข้อ 1 หากท่านจะต้องประกอบอาชีพด้านอาหารในชุมชน โดยการนำวัตถุดิบในท้องถิ่นมาประยุกต์ ดัดแปลง ปรับปรุง พัฒนาในการทำอาหาร ให้ท่านเสนอแนวคิดแผนการประกอบอาชีพด้านอาหารตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งไม่ส่งผลเสียต่อสภาพแวดล้อม และก่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว และชุมชนของท่าน ตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ชื่อแผน
2. แรงบันดาลใจ/สาเหตุที่เลือกประกอบอาชีพด้านอาหาร
3. วัตถุประสงค์ในการประกอบอาชีพด้านอาหาร
4. วิธีการดำเนินงาน
5. แหล่งเงินทุน/งบประมาณ
6. ผลที่เกิดขึ้นมีประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว และชุมชน
7. แนวทางการพัฒนาอาชีพด้านอาหารสู่การประกอบอาชีพธุรกิจอาหาร

พร้อมประมวลภาพกิจกรรมประสบการณ์ต่างๆ หรือหลักฐานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี) และเขียนคำอธิบายประกอบได้ภาพว่าเป็นกิจกรรมเรื่องอะไร ไปทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ ใครมีส่วนร่วมบ้าง ประโยชน์ที่ได้รับ และรายละเอียดอื่นๆ

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมจัดทำแนวทางการจัดทำเพิ่มภาคประสบการณ์
สำหรับผู้เข้าเทียบระดับการศึกษาในระดับสูงสุดของการศึกษาขั้นพื้นฐาน
(ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย)

ระหว่างวันที่ 19 - 23 สิงหาคม 2556

ณ โรงแรมไอธารา รีสอร์ท แอนท์ สปา จังหวัดเพชรบุรี

1. นางศุทธิณี	งามเขตต์	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาการศึกษาออกโรงเรียน
2. นายสุชิน	เพ็ชรักษ์	ข้าราชการบำนาญ สำนักงาน กศน.
3. นางกรรณิการ์	ลีไพบูลย์	ข้าราชการบำนาญ สำนักงาน กศน.
4. นายสัญญา	ไม้หอม	สาธารณสุขอำเภอเมืองกำแพงเพชร
5. นายกิตติศักดิ์	รัตนฉายา	ผู้อำนวยการสำนักงาน กศน. จังหวัดเพชรบุรี
6. นางธนวรรณ	พฤฒิวรานนท์	ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอร่องกวาง จังหวัดแพร่
7. นางสาววรรณิศา	ใจกลม	ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอเมืองแพร่
8. นางสาวอรทัย	จารุภัทรพาณิชย์	ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร
9. นางอุทัยวรรณ	โพธิ์กระแจ่ง	ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอเมืองชัยนาท
10. นางกอบแก้ว	จงจิตร	ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอเมืองนนทบุรี
11. นางวรมน	รัตนจีน	ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง
12. นางอมรา	เหล่าวิชา	สำนักงาน กศน.จังหวัดพิจิตร
13. นางสาวพจนีย์	สวัสดิ์รัตน์	กศน.อำเภอเมืองกำแพงเพชร
14. นางอังศนา	สุทธิฤทธิ์	กศน.อำเภอเมืองสิงห์บุรี
15. นางพรศรี	พุ่มเงิน	กศน.อำเภอเมืองสระบุรี
16. นางพรทิพย์	พรรณนิตานนท์	กลุ่มพัฒนาการศึกษาออกโรงเรียน
17. นางสาวธัญญลักษณ์	ศรีจันทร์วิโรฒ	กลุ่มพัฒนาการศึกษาออกโรงเรียน
18. นางณัฐมน	ไทยประสิทธิ์เจริญ	กลุ่มพัฒนาการศึกษาออกโรงเรียน
19. นางสาวนภาพร	อมรเดชาวัฒน์	กลุ่มพัฒนาการศึกษาออกโรงเรียน

คณะผู้จัดทำ

คณะที่ปรึกษา

1. นายประเสริฐ	บุญเรือง	เลขาธิการ กศน.
2. นายชัยยศ	อิมสุวรรณ์	รองเลขาธิการ กศน.
3. นายกุลธร	เลิศสุริยะกุล	ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านพัฒนาหลักสูตร
4. นางศุทธิณี	งามเขตต์	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาการศึกษาออกโรงเรียน

คณะทำงาน

1. นางพรทิพย์	พรรณนิทานนท์	กลุ่มพัฒนาการศึกษาออกโรงเรียน
2. นางสาวธัญญลักษณ์	ศรีจันทร์วิโรฒ	กลุ่มพัฒนาการศึกษาออกโรงเรียน
3. นางณัฐมน	ไทยประสิทธิ์เจริญ	กลุ่มพัฒนาการศึกษาออกโรงเรียน
4. นางสาวนภาพร	อมรเดชาวัฒน์	กลุ่มพัฒนาการศึกษาออกโรงเรียน

คณะบรรณาธิการ

1. นางศุทธิณี	งามเขตต์	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาการศึกษาออกโรงเรียน
2. นางพรทิพย์	พรรณนิทานนท์	กลุ่มพัฒนาการศึกษาออกโรงเรียน
3. นางสาวธัญญลักษณ์	ศรีจันทร์วิโรฒ	กลุ่มพัฒนาการศึกษาออกโรงเรียน

ผู้จัดพิมพ์ต้นฉบับ

1. นางสาวธัญญลักษณ์	ศรีจันทร์วิโรฒ	กลุ่มพัฒนาการศึกษาออกโรงเรียน
2. นางสาวนภาพร	อมรเดชาวัฒน์	กลุ่มพัฒนาการศึกษาออกโรงเรียน